

Rechtskrondig Weekblad

REDACTIE : Italiëlei, 99, Antwerpen

Abonnement : 100 fr. per jaar

Vereeniging zonder winstgevend doel

BEHEER : Lange Leemstraat, 99, Antwerpen

Postchecknummer : 318522

INHOUD :

Mr A. RODENBACH. — Verhoging van gemeene muren. — Schouwverhoging. — Genotsderving bij muurherbouw.

RECHTSPRAAK.

Hof van beroep Gent. — 1e Kamer. — 22 Dec. 1932. — Commissieloon. — Verschillige oorzaken. — Wet van 25 Maart 1876.
Boetstraffelijke Rechtbank Antwerpen. — 7e Kamer. — 21 Januari 1933. — Jachtmisdrijf. — Art. 8 der wet van 28 Febr. 1882.
Handelsrechtbank St Niklaas. — 7 Februari 1932. — Verkoopcontract. — Clausule : leveringstermijn te bepalen.

Handelsrechtbank Antwerpen. — 17 Januari 1932. — Verkoop. — Verbreking wegens niet beantwoording aan de voorwaarden.
Politie rechtbank Anderlecht. — 17 Januari 1933. — Gehuwde vrouw. — Aanstelling burgerlijke partij voor persoonlijke schade.

FISCALE KRONIEK.

Not. P. Thuysbaert : Vrije beroepen, stamboekjes, zegelrechten.

WETGEVING.

Wetsvoorstel tot tijdelijke herziening der landpachten.

BALIELEVEN.

387

388

Verhoging van gemeene muren. Schouwverhoging. Genotsderving bij muurherbouw.

Ieder mede-eigenaar van een gemeenen muur heeft het recht dezen te verhoogen, mits alleen de kosten van verhoging te dragen, alsmede de onderhoudskosten van het opgetrokken gedeelte, dat eigen blijft. Alle kosten, welke door de verhoogingswerken rechtstreeks of onrechtstreeks veroorzaakt zijn, moeten insgelijks door den opbouwer alleen gedragen worden : zoo, b.v., de verplaatsing der goten en der bedekking, de verplaatsing van het dakwerk, enz.

Men kan zich afvragen of hij, die een gemeenen muur verhoogt, ook verplicht is de schouw van den geuur, tegen dezen muur aangebouwd, op zijne kosten mede op te trekken. De vraag wordt ons zoo dikwijls gesteld, dat wij het nuttig achten deze stof te behandelen, om alle misverstand uit den weg te ruimen.

Eerst dient gezegd dat er, betrekkelijk deze kwestie noch een wettekst, noch een eenparige rechtspraak, noch een eenparig advies der rechtsleer bestaat ; jammer voorzeker, gezien de belangrijkheid van het vraagstuk.

Twee theoriën zijn in konflikt : een eerste gaat uit van het princip, dat alwie van zijn recht gebruik maakt, niemand benadeelt. Qui suo jure utitur, neminem laedit. De wet geeft aan den mede-eigenaar van een muur het recht dezen te verhoogen, mits zekere voorwaarden en verplichtingen in acht te nemen, die van beperkenden aard zijn : de verhoogingskosten dragen, alsmede de onderhoudskosten van het opgetrokken gedeelte en eene vergoeding wegens meerdere zwaarte betalen. (Burgerlijk Wetboek 658). De wet legt hem de schouwverhoging nergens op. Diensvolgens, zegt men, kan hij niet verplicht worden de ongemakken, zelfs de schade te herstellen, welke hij door de muurverhoging — uitoefening van recht — aan den mede-eigenaar van den muur veroorzaakt, en namelijk de schouw van den geuur mede op te trekken. Hieruit volgt, dat deze schouw door den geuur op zijne kosten zou moeten verhoogd worden ; dat hij zelfs verplicht zou zijn de gemeenheid van het gedeelte opgetrokken muur, waartegen de schouw gebouwd wordt, aan te werven, meer een strook van 0,32 m. langs iederen kant, genaamd « pied d'aile ».

Dit is het eerste stelsel, dat — wij moeten het bekennen — veel bijval genoten heeft. Vele vonnissen werden in dien zin uitgesproken (namelijk Brussel Burg. Rechtg. 24-2-1904 ; Bordeaux 18 Mei 1849, Dalloz 1850, 2, 86 ; Orléans 6-12-1881, Sir 82-1, 210 ; Bordeaux 20-11-1865, Dalloz 1866, 2, 44) en vele rechtsgeleerden traden deze zienswijze bij

(Barberot, Législation du Bâtiment, Beltjens, Demolombe, enz.).

Het tweede stelsel is heelemaal tegenstrijdig met het eerste en is, ons dunks, meer logisch en bijzonderlijk meer juridisch. Het is het stelsel van den rechtsgeleerden Laurent (Boek VII n° 562,) van Micha en Remont (Code Belge des architectes) van Borreinans (Répertoire des Constructions) van Pardessus, van Rendu (Dictionnaire) van Delvincourt, insgelijks door vele vonnissen in Frankrijk en in België bekrachtigd. Het is deze zienswijze, welke wij bijtreden. Zij is ietwat eene toepassing van het moderne stelsel, genaamd : het stelsel van het misbruik van recht (la théorie de l'abus du droit).

Volgens deze meening, moet hij, die eenen gemeenen muur verhoogt, de schouwen van den geuur, die er tegen gebouwd zijn, op zijne kosten mede optrekken tot op de hoogte van het opgetrokken gedeelte, zoodra de muurverhoging schade berokkend, wat betreft de goede werking der schouwen.

Tot staving van deze zienswijze, geven wij allereerst het woord aan Laurent, die het vraagstuk behandelt met zijn gewone logische redeneering : hij onderzoekt eerst het geval van schade door den geuur ondergaan, wegens genotsderving, veroorzaakt door het herbouwen van een gemeenen muur, tot verhoging ongeschikt bevonden. De opbouwer heeft het recht, indien de gemeene muur niet in staat is de verhoging te dragen, dezen op zijn kosten te herbouwen en de meerder dikte langs zijnen kant te nemen (Burg. wetb. art. 659). Het naburig huis zal hierdoor, ongetwijfeld, een zekeren tijd onbewoonbaar zijn. De rechtspraak neemt aan dat er aan dezen geuur geen vergoeding verschuldigd is voor dergelijke genotsderving. Immers, hij, die van zijn recht gebruik maakt, benadeelt niemand.

Laurent haalt dan artikel 1724 van het Burgerlijk Wetboek aan : wanneer een eigenaar zijn huis gedeeltelijk of geheel in huur heeft gegeven en dringende herstellingen moet verrichten, welke niet tot na het eindigen van de huur kunnen verdaagd worden, is hij verplicht den huurder te vergoeden voor alle derving van genot van meer dan 40 dagen (vermindering van huurprijs).

De reden hiervan is, dat de verhuurder verplicht is den huurder te laten genieten, zooniet moet hij hem schadeloos stellen. Hij zal hem dus eene vergoeding moeten betalen, terwijl de geuur, die dezen gemeenen muur herbouwt en optrekt, hem geen vergoeding zou verschuldigd zijn, omdat hij, beweert

men, van zijn recht gebruik maakt en dat alwie zijn recht uitoefent, niemand benadeelt. Dit princip bestrijden wij, redeneert Laurent voort : men leert dat het recht op verhoging en herbouw onbegrensd is : men mag een gemeenen muur verhoogen, al getuige men zelfs van geen het minste belang. Zoo, zonder het minste belang, zou men schade veroorzaken aan een mede-eigenaar en hem geen vergoeding moeten betalen !

Wij vragen nu of dit betrekkingen zijn voortspruitende uit de gemeenschap. De muur dient tot steun van mijn gebouw ; de geuur breekt dezen muur af om dezen tot verhoging bruikbaar te maken ; ik word aldus van het genot, zonder vergoeding beroofd, terwijl ik aan mijn huurders een vergoeding moet betalen. Wij ontkennen zulke rechten die tegen de billijkheid indruischen. Mijn recht is gebruik te maken van den gemeenen muur gelijk den mede-eigenaar : ik word nu van dat recht, zonder vergoeding beroofd.

Waar er gemeenschap is, mag men slechts handelen in het gemeenschappelijk belang en zoo de geuur, door het uitoefenen van zijn recht mij schade berokkent, moet hij mij vergoeden omdat hij mijn mede-eigendomsrecht krenkt. Dat de wet het niet uitdrukkelijk vermeldt, doet niets ter zake. De wet verklaart immers ook niet dat men, bij de uitoefening van zijn recht een andermans recht niet mag krenken. Deze beperking van het mede-eigendomsrecht is nog veel nauwer dan deze van het eigendomsrecht : de mede-eigenaar mag, in de uitoefening van zijn recht den mede-eigenaar in niets benadeelen ; van zoodra hij hem schade toebrengt, maakt hij misbruik van zijn recht, overschrijdt hij zijn recht. Nochtans moet men de kleine normale ongemakken, spruitende uit de geuurschap, gedoogen, omdat zij onafscheidbaar zijn van de gemeenschap : zij spruiten uit « de noodzakelijkheid » gelijk het Hof van Parijs het verklaarde (zoo lichtvermindering tengevolge der muurverhoging, en z.). Maar, indien door de optrekking van den muur, de schouw van den geuur, beneden staande, niet meer trekt, en de rook gedurig neervalt, zou men hem daarvoor niet schadeloos moeten stellen ? Het Hof van Parijs heeft beslist dat het billijk was dat hij, die in eigen belang een gemeenen muur optrekt, de schouw van den geuur, er tegen gebouwd, op zijne kosten mede verhoogde. (Parijs 4-5-1813, Dalloz Servitudes 531.1). En nochtans vindt men vonnissen in tegenovergestelden zin : aldus beperkt men nog het recht van eigendom van den geuur, die in 't algemeen door de verhoging reeds lijdt, ofschoon de optrekking aan den opbouwer alléén een voordeel gegeven heeft. (Bordeaux 30 Nov. 1865, Dalloz 1866, 2, 44). Tusschen medeëigenaars kunnen wij niet aannemen, verklaart Laurent, als besluit, dat de belangen en de rechten van den geuur gekrenkt worden door dezen, die voor zijn eigen voordeel of zijn goeddunken, verhoogen wil. Een mede-eigenaar mag niet handelen gelijk een eigenaar : hij treedt buiten de perken van zijn recht telkens hij zijn geuur, zonder noodzakelijkheid, schade toebrengt.

Baudry neemt ook aan dat de tegenovergestelde zienswijze niet overeenstemt met de algemeene rechtsprincipen. Bormans treedt ook de zienswijze van Laurent heelemaal bij. De Belgische Pandecten, alsmede een aantal

vonnissen, nemen deze juridische en tevens logische uiteenzetting ook aan.

Zoo werd er gevonnisd (Bordeaux 30 Nov. 1865, zie hooger), dat bij verhoging van een gemeenen muur, de opbouwer verplicht is, bij uitzondering, alle voorzorgmaatregelen te nemen om ongemakken voor den geuur te vermijden, en namelijk zijne schouwen mede te verhoogen wanneer, in buitengewone omstandigheden, de stoornissen, de gewone en normale ongemakken, spruitende uit de geuurschap overschrijden. Er werd ook gevonnisd dat, wanneer de muurverhoging al de rook van de naburige schouw doet neervallen en de goede werking van de schouw verhindert, de geuur den opbouwer mag verplichten de schouw op zijne kosten te verhoogen om dit ongemak te doen verdwijnen. (Brussel 23-8-1810, Dalloz, Répert. v° Servit. n° 531, 2°).

Artikel 658 B.W.B. moet in dezen zin uitgelegd worden dat, wanneer de medeëigenaar van den muur door de verhoging een nadeel ondergaat, dit nadeel dient hersteld. Immers, alwie schade berokkent door den nieuwen toestand, dient deze te herstellen, overeenkomstig artikel 1382 B.W.B. Is het niet billijk dat de geuur schadeloos gesteld worde, voor al de schadelijke gevolgen eener daad, die hij overigens niet gevraagd heeft ?

Het stelsel dat ons inziens dient bijgetreden, is dus het volgend. Het recht van muurverhoging geeft geen aanleiding tot schadevergoeding voor den geuur, wegens de onaangenaamheden of de kleine en noodzakelijke ongemakken spruitende uit alle geuurschap (b.v. gewone lichtvermindering). Dit is het princip der wederzijdsche noodzakelijke beperking van het eigendomsrecht. Toch moet het uitoefenen van het eigendomsrecht gepaard gaan met de zorg de rechten van den geuur niet te krenken noch hem schade de berokkenen. Zoodra de ongemakken te spruiten uit de muurverhoging de normale stoornissen overschrijden, bestaat er krenking van een burgerlijk recht die aanleiding geeft tot schadevergoeding. Men mag van zijn recht gebruik maken in de mate dat men de rechten van den geuur niet krenkt, noch hem nadeel berokkent. Gebruik van een recht beteekent niet misbruik.

Deze principen zijn reeds van toepassing op het eigendomsrecht. De mede-eigendom legt zekere beperkingen en voorwaarden aan de « communisten » op, die nog grooter zijn dan de uitsluitelijke eigendom. De mede-eigenaar vermog nog min de rechten van den naburigen mede-eigenaar te verhinderen. Ieder geuur mede-eigenaar mag van zijne rechten gebruik maken, zonder de gelijke rechten op genot van den geuur te krenken. De mede-eigenaar overschrijdt zijne rechten zoodra hij de uitoefening der gelijke rechten van den geuur belet of schade berokkent. Het recht van den eenen, wordt beperkt door het recht van den anderen : het gemeenschappelijk belang vergt dat er geen onbeperkt recht door den eenen uitgeoefend worde, ten nadeele van den anderen.

Zoodus telkens de muurverhoging — uitoefening van een recht — voor gevolg heeft eene merklijke schade of hindernis te berokkenen aan den mede-eigenaar van den muur (zoo slechte werking der schouw) is deze geuur verplicht, tengevolge van het misbruik van recht, 't zij een schadevergoeding te betalen, 't zij de noodige werken te verrichten

om den toestand te veranderen en namelijk de schouw te verhoogen op zijne kosten.

Ten slotte is er toepassing van artikel 1382 van het Burgerlijk Wetboek.

De oude gebruiken, verre van onze zienswijze te verwerpen, zijn integendeel met dit stelsel heelemaal overeenstemmend. Immers de oude gebruiken van Brussel onder andere, voorzagen de verplichting voor den opbouwer, op zijne kosten de schouwen mede te verhoogen, tot op de hoogte van zijn gebouw en de gebuur moest, wel is waar, wat hem betreft, de schouw optrekken 8 voet boven het latwerk van het dak. Deze gebruiken, die vervallen zijn, werden door het Burgerlijk Wetboek afgeschaft.

Wat er ook van weze, raden wij ten zeer-

RECHTSPRAAK

HOF VAN BEROEP TE GENT

1^e KAMER. 22 DECEMBER 1932

Voorzitter : Iweins de Wavrans, 1^e Voorzitter.
Raadsheeren : M.M. Joret en Verbeke.
O. M. : M. Lesaffre.
Pleiters : Mrs Van Haels en Dhanens.

COMMISSIELOON. — VERSCHILLENDE OORZAKEN. — WET VAN 25 MAART 1876 OP DE BEVOEGDHEID. — LAATSTEN AANLEG.

Indien een commissieloon gevorderd wordt wegens handelsverrichtingen met verschillende personen maakt de samenvoeging dezer sommen geen vordering uit die slechts een juridische oorzaak hebben zou. Wanneer dus de verschillende onderdeelen van een eisch uit verscheiden oorzaken spruiten worden deze volgens eigen waarde van ieder onderdeel in eersten of laatsten aanleg beslist.

Het beroep is dus niet ontvankelijk in dit geval.

Overwegende dat beroeper beweert dat bij mondelinge overeenkomst beroepene hem eene commissie van 1 % toegestaan heeft voor drie partijen wol door zijn toedoen verkocht ; dat die orders respectievelijk 5000, 5000 en 2000 kilos bedroegen en verkocht werden aan den prijs van 56 frank de kilo en dat hem dus een commissieloon van 6720 frank toekwam.

Overwegende dat die koopen door beroeper met drie verschillende personen gesloten werden.

Dat de commissie voor ieder order moest worden vastgesteld naarmate de kontrakten uitgevoerd werden.

Dat die orders werkelijk drie verschillende handelsverrichtingen uitmaakten en ieder koop de oorzaak was van eene afzonderlijke schuldvordering ten voordeele van beroeper.

Dat het zonder belang is dat orders tegelijk aan beroepene aangebracht werden, daar uit die omstandigheden niet vloeit dat die verschillende handelsverrichtingen moeten beschouwd worden als een ondeelbaar geheel.

Dat anders zou moeten geoordeeld worden, hadde beroepene, beroeper als zijnen gewonen handelsvertegenwoordiger aangesteld of indien er tusschen partijen eene rekening-courant had bestaan, maar dat zulks hier het geval niet is.

Overwegende dat beroeper weliswaar de drie schuldverordeningen in zijne aanvraag verenigd heeft maar dat uit die handelwijze niet spruit dat de verschillende schuldverordeningen hare afzonderlijke oorzaak niet behouden.

Dat inderdaad de eischen van beroeper onderdeelen bevat.

Overwegende dat bij toepassing van artikel 23 der wet van 25 Maart 1876 op de verschillende onderdeelen van eenen eisch uit verscheidene oorzaken spruitende in eersten of laatsten aanleg beslist wordt volgens de eigene waarde van ieder onderdeel, en dat de verschillende punten van den eisch niet mogen bijeen gevoegd worden om de waarde van het geding vast te stellen.

Overwegende dat het commissiebedrag voor ieder order volgens de gegevens van beroeper afzonderlijk berekend de 5000 frank niet te boven gaat. Dat het bestreden vonnis dus in laatsten aanleg op al de punten van den eisch uitspraak gedaan heeft.

Om deze reden :

Het Hof verklaart van ambtswege het beroep niet ontvankelijk.

Verwijst beroeper tot de kosten van beroep.

ste aan met den gebuur vooraf overeen te komen betreffende dit punt. De kosten van schouwverhooging zijn tamelijk gering en hij die de muurverhooging bekostigen kan, kan in de kosten van schouwverhooging, hierdoor noodzakelijk bevonden, tusschenkomen. Deze moeilijkheden zullen best in der minne geregeld worden. Wij raden altijd de schouwverhooging aan, ten laste van den opbouwer, maar tevens dan in ruil, en om toegevend te zijn, de verzaking van wege den gebuur, aan zijn recht op vergoeding wegens meerdere zwaarte.

Mr André RODENBACH,
Doctor in de Rechten,
Pleitbezorger,
Gent.

BOETSTRAFFELIJKE RECHTBANK VAN ANTWERPEN.

7e KAMER. — 21 JANUARI 1933.
Voorzitter : Mr Anthonis.

JACHTMISDRIJF. ART. 8 VAN DE WET VAN 28 FEBRUARI 1882. — DRAAGWIJDTE.

Om te vallen onder de toepassing van art. 8 van de wet van 28 Februari 1882, waarbij het verboden is gebruik te maken van netten, stroppen en allerlei andere tuigen dienstig tot het vangen van wild of tot het vergemakkelijken van die vangst, moet het gebruikte middel minstens van aard zijn om de natuurlijke bewegingen van het wild te bestriden of onmogelijk te maken.

Het strooien van graan, ten minste als het niet gepaard gaat met andere maatregelen, valt niet onder de aangehaalde tekst.

O. M. 1/ H. V. C.

Aangezien de rechtstreeksch dagende partij gelden doet dat betichte zich zou hebben plichtig gemaakt aan jachtmisdrijf met op de scheiding van zijne jacht en de hare granen te hebben gestrooid om de fasanten te lokken en van uit eene hut op de scheiding aangebracht te kunnen schieten ; dat hij gelden doet dat die feiten vallen onder de toepassing van art. 8 der wet van 28 Januari 1882, waarbij het verboden is ten allen tijde gebruik te maken van netten, strikken, stroppen, lokazen en allerlei andere tuigen, dienstig tot het vangen van het wild of tot het vergemakkelijken van die vangst.

Aangezien, indien men aannemen moet dat de wet door die opsomming heeft willen verbieden het gebruik van alle abnormale middelen welke voor doel zouden hebben het wild tot onvermijdelijke prooi over te leveren, men van den anderen kant ook aannemen moet dat het zoogezegde verboden middel minstens van aard moet zijn om de natuurlijke bewegingen van het wild te bestriden of onmogelijk te maken ; (Cass. 8 Jan. 1823 P. 1823 I. 143).

Aangezien men in deze omstandigheden niet volhouden kan dat alleen het strooien van graan het verboden jachtmiddel zou kunnen uitmaken, daar alzoo geenszins het wild in zijne natuurlijke evoluties wordt gestoord en niet tot onvermijdelijke prooi aan den jager wordt overgeleverd ; dat men zodoende alleen als verboden en abnormaal middel zou kunnen aanschouwen het strooien van graan gepaard met andere en bijkomende maatregelen, welke voor doel zouden hebben de aangelokte vogels te vangen of ter onvermijdelijke beschikking der jagers te brengen ;

Aangezien het nochtans niet bewezen is dat betichte buiten het strooien van graan, andere middelen zou hebben gebruikt ; dat de bestatigingen door den beëdigde boschwachter geen melding maken van eene hut die zou aangelegd geweest zijn om de aangelokte vogels te vellen, dat er geen melding wordt gemaakt van eenig wild dat alzoo zou aangelokt of geschoten geweest zijn en de jachtwachter maar alleen zegt te denken dat betichte dit graan strooide om de vogels van zijn's meesters jacht op de zijne te lokken ;

Om deze redenen :

De Rechtbank spreekt betichte vrij. Veroordeelt de dagende partij tot de kosten, en wijst ze af van haren eisch tot schadevergoeding.

HANDELSRECHTBANK TE ST NIKLAAS-WAAS.

7 FEBRUARI 1933.

Referendaris : Mr L. Thuysbaert.
Pl. : Mr Willem Melis.

VERKOOPCONTRAKT. — CLAUSULE : LEVERINGSTERMIJN « TE BEPALEN ». — KOOPWAREN AAN HEVIGE KOERSSCHOMMELINGEN ONDERHEVIG.

Het beding, dat de leveringstermijnen door den koper zullen bepaald worden moet zoo verstaan worden, dat hij deze mag aanduiden, zooals hij die het meest geschikt oordeelt, met dezen verstande, dat hij de goederen moet afhalen binnen een redelijken termijn overeenkomstig de gebruiken en de billijkheid. Het is een vaststaand gebruik, dat de verkopen van wol binnen het jaar der bestelling moeten uitgevoerd worden.

Olivier-de Warrin/P. Maes-Metdepenningen.

Gezien de dagvaardiging van 10 Jan. 1933, geregistreerd ;

Aangezien de vraag strekt, ten einde gedaagde de overeenkomst die op 10 Dec. 1931 tusschen de partijen tot stand kwam, verbroken te hooren verklaren voor de 638 kilo wol, waarvan gedaagde weigert levering te nemen ; gedaagde zich te hooren veroordeelen om aan aanlegger de som van fr. 5.104 ten titel van schadeloosstelling te betalen, ongeminderd de som van fr. 90,35 kost der aanmaning door deurwaarder Zeghers betekend op 15 December 1932. Gereg. het alles met de gerechtelijke intresten en de proceskosten en bij vonnis uitvoerbaar bij voorraad, niettegenstaande alle verhaal en zonder borg ;

Aangezien partijen accoord gaan en nopens het voorwerp, en nopens de voorwaarden der mondelinge overeenkomst van 10 December 1931, en, namelijk, dat, ten aanzien van den leveringstermijn de overeenkomst vermeldt « te bepalen » ;

Aangezien er overigens niet wordt betwist dat ruim 638 kilo wol door verweerder niet werden afgenomen ;

Aangezien laatstgenoemde, wel is waar, verklaart bereid te zijn het kontrakt uit te voeren, doch binnen een redelijken termijn, met hoeveelheden van 50 kg. in de week ;

Aangezien het beding, dat de leveringstermijnen door den koper zullen bepaald worden, niet beteekent, dat het den koper vrij staat de uitvoering van het kontrakt, naar willekeur, en onbepaaldelijk te verdagen ; dat deze clausule in een redelijke en met de wederzijdsche bedoeling van partijen strokende is, moet bepaald worden, en wel zoo dat de koper het recht zal hebben de leveringsstermijnen aan te duiden zooals hij die het meest geschikt oordeelt, met dien verstande nochtans, dat hij de goederen zal af te halen hebben binnen een redelijken termijn, overeenkomstig de gebruiken en billijkheid (B.W. B. 1135 Hof van Beroep Gent 10 Jan. 1924 en 19 Sept. 1928 J.C.F. 1925 nr. 4563 en 1928 4889).

dat deze zienswijze des te redelijker voorkomt, dat het inzake gaat om goederen welke aan hevige en plotselinge prijsverschommelingen onderhevig zijn (Fredericq. Beginselen van Belgisch Handelsrecht I. 124)

dat anderzijds een vaststaand gebruik wil, dat de verkopen van wol binnen het jaar der bestelling worden uitgevoerd. (Hof van Beroep Gent 4 Jan. 1929 J.C.F. 1921 5131)

Aangezien de betwiste verkoop werd afgesloten op 10 December 1931, dat bijgevolg de verkoper volledig in zijn recht is wanneer hij op 23 November 1932 aan verweerder den eisch stelde het saldo zijner bestelling af te nemen uiterlijk tegen einde December daaropvolgende ;

Aangezien op 31 December 1932, verweerder ondanks herhaalde aanmaningen in gebreke was 638 kg. wol af te nemen, zoodat aanlegger gerechtigd was de ontbinding van den verkoop ten laste van verweerder, in te roepen ;

Wat betreft de schadeloosstelling :

Aangezien aanlegger het recht heeft ten titel van schadevergoeding op het verschil tusschen den verkoopprijs en de koerswaarde van gelijksoortige wol op 31 December 1932 ;

Om deze redenen :

De Rechtbank, alle verdere of tegenstrijdige beslitselen van de hand wijzende, verklaart den betwisten verkoop ontbonden ten laste van verweerder ten beloope van 638 kg. die niet werden afgehaald, en, alvorens verder te wijzen, benoemt in hoedanigheid van deskundige den heer Honoré Bruwiere, Nijverheidsbestuurder te St Niklaas, dewelke na den door de wet voorgeschreven eed te hebben afgelegd, ten ware hij hiervan door de partijen ontslagen werd, in een omstandig en met reden omkleed verslag het verschil zal vaststellen tusschen de verkoopprijs der betwiste wol en de koerswaarde eener gelijksoortige koopwaar op 31 December 1932, om na nederlegging van dit verslag, door partijen te worden geoordeeld als naar rechte.

Kosten voorbehouden.

HANDELSRECHTBANK VAN ANTWERPEN

17 JANUARI 1933.

Voorzitter : M. Müsing.
d.d. Ref. : Mr Noppe.
Pl. : Mrs H. De Jongh en Brusselseers.

VERKOOP. — VERBREKING WEGENS NIET BEANTWOORDING AAN DE MONDELINGE VERKOOPSVORWAARDEN. — DESKUNDIG ONDERZOEK. — WET VAN 25 OCT. 1919. — NIET TOEPASSELIJKHEID. — NUTTELOOSHEID VAN HET DESKUNDIG ONDERZOEK.

Een vraag ter verbreking van een mondelinge verkoop van wijnen om reden dat de hoedanigheid der geleverde waar niet beantwoordt aan deze die gesteld werd in de mondelinge overeenkomst kan niet toegestaan worden, indien ze niet binnen een korten termijn na den verkoop ingediend wordt.

Art. 18 der wet van 25 Oct. 1919 is in het geval niet toepasselijk omdat er na het verlopen der maand nog verklaringen nopens den verkoop werden gevraagd en afgelegd.

Een deskundig onderzoek is hier practisch onmogelijk, omdat de gegevens te vaag zijn en er geen voldoende waarborgen voorhanden zijn om een nuttig deskundig onderzoek te doen plaats grijpen.

T. D. t/ D. d. S. en H. J. N.

Gezien de geboekte inleidende dagvaardiging van 13 Februari 1932 ;

Aangezien de eisch strekt tot verbreking van eene mondelingsche overeenkomst van verkoop eener partij wijnen de dato negende Juli negentien honderd zeven en twintig ;

Ontvankelijkheid :

Aangezien verweersters verklaren dat aanlegger bij vergissing de naamlooze vennootschap « D. d. S. », slechts gesticht in negentien honderd dertig, gedagvaard heeft naar aanleiding der litigieuze leveringen van wijn, welke gedaan werden in negentien honderd zeven en twintig door de firma « Huis J. N. » — naamlooze vennootschap ;

Aangezien nochtans de firma « J. N. », naamlooze vennootschap verklaart vrijwillig te verschijnen op de bovengemelde dagvaardiging van 13 Februari 1932 en dezelve voor eigen rekening te nemen ;

Aangezien aanlegger zulks aanvaardt ;

Dat diensvolgens de naamlooze vennootschap « D. d. S. » buiten zake moet gesteld worden ;

Ten gronde :

Aangezien aanlegger niet aanvoert dat de geleverde wijnen van slechte hoedanigheid zouden zijn en dus onbruikbaar, maar dat aanlegger zijnen eisch tot verbreking enkel en alleen steunt op de bewering dat de geleverde wijnen niet zouden beantwoorden aan de bij de mondelinge verkoopovereenkomst opgegeven benamingen en jaartallen van herkomst ;

Aangezien verweester firma « H. J. N. », naamlooze vennootschap, formeel ontkent, en dat het ter zake niet bewezen is, dat zij in de gesprekken welke den verkoop voorafgingen zou verklaard hebben aan aanlegger dat zij de litigieuze wijnen afzonderlijk had gekocht rechtstreeks van de « Chateau » waarvan de wijnen oorspronkelijk waren ;

Aangezien het integendeel als bewezen mag aanzien worden, blijkens ernstige vermoedens, dat verweester zelfde wijnen van andere leveranciers ter goeder trouw aangekocht heeft onder de benamingen en jaartallen welke zij, verweester, aan aanlegger mededeelde ;

Aangezien aanlegger een deskundig onderzoek aanvraagt ;

I. — Aangezien verweester zich verzet tegen dezen maatregel, zich beroepende op artikel 18 der wet van 25 October 1919.

Aangezien die wetsbeschikking ter zake niet mag toegepast worden om reden dat op 17 September 1927, dus meer dan eene maand na de levering der wijnen, verweester op vraag van aanlegger nog eene mondelinge verklaring aflegde dat de geleverde wijnen « alleen van echten oorsprong zijn zoowel van benaming als van jaartal »,

Dat gezien de aflegging dezer mondelinge verklaring aanlegger niet kan geacht worden als hebbende de wijnen definitief aanvaard binnen het tijdperk van eene maand na de levering, welke geschiedde op 9 Juli 1927.

II. — Aangezien nochtans, spijs deze verklaring van verweester van 17 September 1927, aanlegger de verplichting had zich binnen eenen korten termijn te vergewissen van het bestaan der overeenstemmende hoedanigheden der geleverde wijnen met deze voorzien bij den mondelingen verkoop ;

Aangezien waar het betreft wijnen dagteekend van de jaren 1919, 1920 en 1921, en verkocht in het jaar 1927, aanlegger zich voorzeke vroeger dan in den loop van het jaar 1932 heeft moeten en in feite kunnen

VLAAMSCHE JURISTEN ?
ABONNEERT U OP HET

RECHTSKUNDIG WEEKBLAD

VRIJE BEROEPEN, STAMBOEKJES EN ZEGELRECHTEN

Notarissen en advocaten dienen evenveel interesse te betuigen voor dit leerstuk dat hen beiden aanbelangt.

Zeër ingewikkeld is het besluit niet van deze kroniek, maar zeer ingewikkeld is de weg die tot deze eenvoudige uitkomst leidt. Er zijn zooveel beschikkingen getroffen gedurende de laatste tien jaar dat het heel wat opzoekingen vergt om de intrekking op te sporen van al deze beschikkingen en duidelijk te weten welke dan eigenlijk van kracht zijn.

HOOFDSTUK EEN. — Het stamboekje of het dagboek.

Het is niet zeldzaam dat de achtbare leden der vrije beroepen meenen dat sinds de wet van 2 Juli 1930 de verplichting is opgeheven om kwijtingen van eereloonen af te leveren uit een wettelijk verplichtend stamboekje. In het Kader van onze wetgeving op de inkomstenbelasting genieten de vrije beroepen van het zonderlinge voorrecht een wettelijk verplichtend stamboekje te houden. Voor hen volstaat het niet als voor de gewone belastingbetalers jaarlijks hunne beroepswinsten te verklaren, met als eenige sanctie dat tegenover vermoedelijke onnauwkeurigheid der verklaring een aanslag ambtshalve kan opgelegd worden, (artikelen 55 en 56 der samengeschakelde wetten) zij dienen elk oogenblik hun winsten aan te geven in een stamboekje (wellicht het eenig diminutiefje uit de ernstige samengeschakelde wetten) en dit onder bedreiging eener strafrechtelijke vervolging ten titel van misdrijf. Geen stand staat onder zoo streng een regiem en het wil ons voorkomen dat deze uitzonderlijke behandeling, of liever mishandeling wel eenigszins aan eene vergissing te wijten is.

§ 1. — De 5 heimatlose alineas van artikel 30 der samengeschakelde wetten op de inkomstenbelastingen.

Vele advocaten en notarissen meenen dat het stamboekje een bestanddeel was der wetgeving op den taks op de eereloonen die door de wet van 2 Juli 1930 is ingetrokken geworden. Dat is onjuist naar de letter maar m.i. is de impressie der rechtsgeleerden wel de werkelijkheid. De taks op de eereloonen is oorspronkelijk ingevoerd als EENVOUDIG ZEGELRECHT, evenredig zegelrecht althans, door artikel 15 der wet van 10 Augustus 1923 (een per duizend). In 1923 werd nog niet gedacht op een groepeeren der taksen en wemelden de beschikkingen wel eenigszins door een. Zes maand na de invoering van het evenredig zegelrecht op de eereloonen werd klaarblijkelijk op een control over de toepassing gedacht. Artikel 5 der wet van 28 Februari 1924 vestigde daartoe de verplichting om de kwijtschriften der eereloonen uit stamboekjes af te leveren of in een dagboek aan te teekenen. Daar het evenredig zegelrecht eenzaam verloren lag in een los artikelje 15 der wet van 10 Augustus 1923 scheen dit steunpunt wellicht te schraal om deze boekjes of boekenvracht te dragen en werden dus de vijf zwaarwichtige alineas verbonden met de meer gecoördonneerde wet op de inkomstenbelastingen. Zij werden dus toegevoegd aan de twee reeds bestaande alineas van artikel 30. — Er werd natuurlijk gedacht dat de boekenpolitiek ook wel belang kon hebben voor het vaststellen der inkomsten, en dat kan niet betwist worden. Nochtans is het ontegensprekelijk dat deze wettelijke beschikkingen in het Kader der inkomstenbelastingen een enormiteit daargestellen die juist aan de «aan een beroepstucht onderworpen personen» verplichtingen en straffen oplegde die absoluut eenig is, terwijl zij als organisatie van het zegelrecht wellicht geen beminlijkheid dan toch elegantie verkreeg.

De wet van 2 Januari 1926 gaf een vaster statuut aan de organisatie van het zegel op de eereloonen en zij vestigde dus op hare beurt de verplichting om kwijting af te leveren (artikelen 117 en 119) ZO DAT HET STAMBOEKJE OP DIT OOGENBLIK VERPLICHTEND WAS KRACHTENS TWEE WETTEN. De samengeschakelde wetten op de inkomstenbelasting, artikel 30 en de samengeschakelde wetten op de taksen met de zegels gelijkgesteld (art. 117 en 119). De opvallende identiteit der twee regelingen doet bij de eerste lezing het vermoeden ontstaan dat artikelen 117 en 119 der wet van 2 Januari 1926 (gecoördonneerd bij Koninklijk Besluit van 2 Maart 1927) impliciet de 5 alineas van artikel 30 hebben ingetrokken. De memorie van toelichting dezer wet wijst echter uitdrukkelijk op het in standhouden van het artikel 30 der wetten op de inkomstenbelastingen. De wet van 2 Januari 1926 had immers het gebied der tak op de eereloonen uitgebreid van de eigenlijke eereloonen, tot commerciële vergoedingen van handelsagenten, en zoo bleek een algemeene verplichting noodig die niet alleen beperkt was bij de vrije beroepen.

Deze DUBBELE HUISVESTING van de verplichte stamboekjes en dagboeken wijst duidelijk aan hoe de vijf alineas van artikel 30 normaal in de organische zegelwetten behooren. De intrekking van artikelen 113 tot 119 der wet van 2 Januari 1926, gecoördonneerd bij Koninklijk Besluit van 2 Maart 1927, heeft aldus de algemeene verplichting ingetrokken, maar niet de speciale verplichting voor de vrije beroepen voorgeschreven door artikel 30 der wet op de inkomstenbelastingen.

§ 2 de tekst der 5 alineas.

Deze alineas luiden als volgt :

«De personen die vrije beroepen, ambten of posten uitoefenen, zijn gehouden, op straffe eener boete van 500 frank voor elke overtreding een gedagteekend en onderteekend ontvangstbewijs te verstrekken van hunne eereloonen, commissieloonen of om 't even welke andere bezoldigingen.

Dit ontvangstbewijs wordt genomen uit een stamboekje waarvan het model wordt bepaald door den Minister van Financiën. Deze kan slechts eischen dat op de stambladen en op de scheurbladen van het boekje worden vermeld het geheel bedrag van de eereloonen, commissieloonen of bezoldigingen, alsmede de naam van hem die ze versnuldigd was.

Elke persoon die een dergelijke betaling doet zonder het ontvangstbewijs te vorderen is met den belanghebbende, hooideijk aansprakelijk voor de boete.

Het verstrekken van een ontvangstbewijs is niet verplichtend voor de aan eene beroepstucht onderworpen personen, indien deze een dagboek houden, aanwijzende dag voor dag, en per categoriën het bedrag van hunne beroepsontvangsten en uitgaven. Elk verzuim daaromtrent brengt de toepassing van de hierboven voorziene boete mede.

Het model van het dagboek wordt door den Minister van Financiën bepaald. Dit dagboek wordt genummerd en gekortteekend door den toezien der belastingen van het gebied.»

Uit dit artikel vloeit dat advocaten en notarissen den keus hebben tusschen een stamboek van kwijtschriften of een dagboek.

Kiezen zij een stamboek dan dienen zij daarin slechts aan te teekenen de kwijtingen van hunne eereloonen, commissieloonen of om 't even welke andere bezoldigingen. Provisies moeten m.i. niet uit dit stamboek worden gekweten slechts bepaald vastgestelde eereloonen bij de afrekening. De naam van hem die ze verschuldigd was moet in het stamboekje worden vermeld en geen verdere aanwijzingen. Niet alleen het houden van een stamboek is verplichtend, MAAR HET AFLEVEREN VAN EEN KWIJTSCHRIFT bij elke inning van eereloonen.

Kiezen zij het dagboek dan dienen niet alleen de geïnde eereloonen te worden aangegeven maar alle beroepsontvangsten en uitgaven. Volgens de letterlijke bewoording zou niet alleen strafbaar zijn het niet aanteekenen van ontvangen eereloonen, maar «elk verzuim daaromtrent.» Omvat dit dus elk niet aangegeven beroepsontvangst of beroepsuitgave? Dit lijkt absoluut onlogisch.

Elke overtreding is strafbaar. De boete is geen fiscale boete die van rechtswege opgevoerd wordt, dit lijkt mij duidelijk de bewoording aan te geven. De verjaring is dus drie jaar als voor alle misdrijven.

De wet voorziet geen verplichting deze oorkonden mede te deelen. Artikel 56 brengt mede dat indien de mededeeling wordt geweigerd een aanslag van rechtswege mogelijk wordt. Een andere sanctie is in de wet niet te vinden.

Wijzen wij nog even op de zonderlinge excentriciteit dezer verplichtingen en strafbepalingen in het kader der inkomstenbelastingen. Deze alineas staan niet onder de hoofding «aangifte en control »noch onder de rubriek «strafbepalingen» maar onder de hoofding «Grondslag van de belasting».

Artikel 57 voorziet voor alle belastingbetalers eene fiscale sanctie : verdriedubbelde belasting op valsche aangifte indien «de bewimpelde inkomsten meer dan een tiende of 10.000 franken bedragen.» Dezelfde sanctie treft de personen behorende bij de vrije beroepen, maar zij zijn DAARENBOVEN strafbaar met een strafrechtelijke straf, indien deze «bewinping» met onvolledige stamboekjes samengaat. Hoezeer de alineas van artikel 30 bij de organisatie der zegelrechten behoort blijkt uit de volgende overweging. Veronderstellen wij een advocaat (aan deze orde overlatende een notaris te veronderstellen) die een precies juiste onberispelijke aangifte zijner winsten doet. Hij betaalt dus juist zijn belasting. Worden echter twintig AANGEGEVEN eereloonen niet in het stamboekje teruggevonden dan is hij strafbaar met 10.000 fr. boet.

§ 3. Het Ministerieel Besluit van 25 April 1925.

Terwijl bijna zonder uitzondering de fiscale wetten aan den Koning de uitvoering op-

machtigt moet deze hem in machtiging dagvaarden. In de dagvaarding moet niet noodzakelijk het bedrag van de schade, die de vrouw als burgerlijke partij wil eischen, aangeduid worden.

O. M. Lefebvre t/ S. en V.

Ten gronde :

Aangezien het gebleken is uit het onderzoek ter zitting van 8 December l.l. gedaan, dat de betichting van beledigingen ten laste gelegd der echtgenooten S.-V. alleenlijk bezwezen was ten opzichte van den man, S., Léon-Théodore ;

Wat de burgerlijke partij aangaat :

Aangezien het vaststaand is dat door geboekt exploot van deurwaarder De Liège, in datum van 6 December 1932, de heer Sonck, Léon, aangemaand is geweest zijn echtgenoot te machtigen zich als burgerlijke partij aan te stellen tegen de echtgenooten S.-V., ter zitting der politierechtbank van Anderlecht den 8 December daaropvolgend en bij gebrek van dit te doen, te verschijnen terzelfde zitting, om deze aanstelling te machtigen, zoo niet haar te hooren machtigen door dit Gerrecht ;

Aangezien de heer S., Léon, verschenen is ter zitting van 8 December maar verklaard heeft te weigeren zijn echtgenoot te machtigen ;

Aangezien dat, zelfs in gemeenschap van goederen, de getrouwde vrouw ontvankelijk is zich als burgerlijke partij aan te stellen zich steunende op een persoonlijk letsel zelfs wanneer de vergoedingen gebeurlijk zouden bestemd zijn in de gemeenschap te vallen (cf Cass. Belge 12.3.1906 — Pas. 1906 — I — 164, Répertoire pratique du droit Belge v° action civile N° 20) ;

Aangezien zulks wel het geval is in het huidige geding, Lefebure Sophie, vragende zich als burgerlijke partij te mogen aanstellen ten einde de veroordeeling te bekomen van betichten S.-V., tot het betalen van een frank schadeloosstelling ten titel van vergoeding voor het nadeel dat de beledigingen tegen haar uitgesproken door gezegde betichten haar zouden berokkend hebben ;

Aangezien de weigering van den heer S., Léon, zijn echtgenoot Lefebure, Sophie, te machtigen in rechte op te treden voor haar aanstelling als burgerlijke partij het betaamt voor deze Rechtbank, deze machtiging toe te staan overeenkomstig de schikkingen van art. 3 bis der wet van 25 Maart 1876 (art. 4 wet van 12.8.1911) ;

Aangezien, eindelijk, vruchteloos de heer S., Jean, en de betichten S.-V., doen opmerken dat de vraag van rechterlijke machtiging, ingediend door Lefebure, Sophie, niet ontvankelijk zou zijn bij gebreke, in de aanmaning van 6 December 1932, hierboven aangeduid, de hoogte der schadeloosstelling die ze zich voorstelde te vragen, te hebben vermeld ;

Dat, inderdaad, Lefebure, Sophie, daaromtrent uitleg gegeven heeft ter zitting van 8 December 1932 en dat, wat meer is, art. 3 bis der wet van 25 Maart 1876, hierboven aangehaald, geen enkele aanstippling bevat aangaande dusdanige verplichting ;

Om deze redenen :

Krachtens art. 561 paragr. 7, 38, 39, 40 van het Strafwetboek ; art. 9 der wet van 31 Mei 1888 ; 161, 162 van het Wetboek van rechtspleging in strafzaken, waarvan de bepalingen aangeduid zijn door den heer Voorzitter, Beslissende tegensprekelijk en in eersten aanleg ;

Veroordeelt de betichte S., Théodore-Léon, tot een boete van 10 frank en tot de kosten van het rechtsgeding ;

Zegt dat bij toepassing der wet van 27 December 1928 de boete zal gebracht worden op 70 frank ;

Beveelt dat, behalve wat de kosten en de schadevergoeding betreft, de uitvoering van het tegenwoordig vonnis vanaf heden zal opgeschort blijven gedurende een jaar krachtens voorwaarden van art. 9 der wet van 31 Mei 1888 ;

Spreekt betichte V., Marie, echtgenoot S., Théodore-Léon, vrij en ontslaagt ze van het vervolg zonder kosten ;

Voor het overige, bij gebrek aan machtiging van den man, S., Jean, behoorlijk gehoord, machtigt Lefebure, Sophie, in rechte op te treden voor haar aanstelling als burgerlijke partij tegen de echtgenooten S.-V. ;

En beslissende over de besluiten van Lefebure, Sophie, voor zooveel als burgerlijke partij ;

Verklaart ze ontvankelijk en gegrond maar alleenlijk tegenover betichte S., Théodore-Léon ;

Veroordeelt hem bijgevolg een frank te betalen, ten titel van schadevergoeding, aan Lefebure, Sophie ;

Wijst deze af voor het overige ;

Verdeelt de kosten tusschen haar en de betichte Sonck, Théodore-Léon.

vergewissen van hunne oorsprongshoedanigheden ;

Aangezien de betwistingen door aanlegger dus voorzeker laattijdig geformuleerd werden, en niet meer in aanmerking kunnen genomen worden.

III. — Aangezien verweerster als nog terecht opwerpt dat het deskundig onderzoek, op dit oogenblik te voeren, geene genoegzame waarborgen meer biedt voor wat aangaat hare rechtmatige aanspraken betreffende zoowel de goede bewaring als de geschiktheid behandeling der aan het onderzoek te onderwerpen wijnen ;

Dat het bewezen is dat ten minste de helft der wijnen van de woning van aanlegger te Antwerpen naar eene andere woning te Brussel verplaatst werden ;

Dat de opwerping van verweerster des te meer gegrond is ; dat het hier niet gaat om de hoedanigheid der wijnen in het algemeen te keuren, maar wel dat het onderzoek uitsluitelijk zou moeten dragen op de zeer delicate twistvraag van den wezenlijken oorsprong en het jaartal dezer wijnen, dus het vaststellen van eenen bepaalden «smaak» zonder meer ;

Dat aanlegger zich voorneemt het al of niet voorhanden zijn van dezen... «smaak» bij de litigieuze wijnen te bepalen bij vergelijking met een staal der gelijkaardige wijnen af te leveren door de «Chateaux» van oorsprong ;

Dat deze stalen, al moesten zij dan ook echt zijn, zonder twijfel ter plaatse bewaard zijn geworden in ideale voorwaarden ;

Dat verweerster terecht betwijfelt dat de litigieuze wijnen, door geen vakman behandeld, dezelfde ideale bewaringsvoorwaarden zouden aanbieden ;

Aangezien weliswaar aanlegger voorstelt de zending der deskundigen uit te breiden tot het onderzoek der identiteit der wijnen en het geven van «een gedacht» over de zorgen aan hunne bewaring gegeven ;

Dat nochtans het «advies» der experten zou gesteund gaan op, of althans beïnvloed zijn door, de eenzijdige en niet te controleeren verklaringen van aanlegger, rechtstreeksch belanghebbende ter zake, of diens personeel met de bewaring der wijnen gelast en dus ook niet onpartijdig ;

Dat een deskundig onderzoek over zulk delicaat vraagstuk, en in zulke voorwaarden te houden, geene genoegzame waarborgen biedt en niet kan toegestaan worden ;

Aangezien de eisch van aanlegger als ongrond voorkomt ;

Tegeneisch.

Toekenning eener schadevergoeding van Fr. : 750.00 wegens tergend geding ;

Aangezien aanlegger zich te goeder trouw heeft kunnen vergissen nopens de draagwijdte zijner rechten, en dat de eisch zooals gesteld geen opzettelijk tergend karakter vertoont.

Om deze redenen :

De Rechtbank, geeft akte aan partijen van de verklaring der firma «Huis J. N.», naamloze vennootschap, dat zij vrijwillig verschoont op de geboekte dagvaarding van 13 Februari 1932 en dezelve voor eigen rekening neemt ;

Stelt de naamloze vennootschap «D. d. S.» buiten zake zonder kosten ;

Verklaart de eisch ontvankelijk ten opzichte van verweerster firma «Huis J. N.», naamloze vennootschap, maar zegt dat hij ongegrond is ;

Diensvolgens wijst aanlegger af van zijnen eisch en veroordeelt hem tot de kosten.

En recht doende op den tegeneisch van verweerster firma «Huis J. N.», naamloze vennootschap, zegt dat deze tegeneisch ongegrond is ;

Wijst verweerster ervan af en veroordeelt haar tot de kosten van haren tegeneisch.

POLITIERECHTBANK VAN ANDERLECHT

17 JANUARI 1933

Voorzitter : M. F. Mirquet.

O. M. : M. Van Riel.

Pleiters : Mers Bersez en Paridant.

GEHUWDE VROUW. — AANSTELLING ALS BURGERLIJKE PARTIJ VOOR PERSOONLIJKE SCHADE. — GEMEENSCHAP VAN GOEDEREN. — ONTVANKELIJK.

De gehuwde vrouw, zelfs wanneer ze gehuwd is met gemeenschap van goederen, mag zich als burgerlijke partij aanstellen, zich steunende op een persoonlijk schade, ook dan als de eventuele vergoedingen aan de gemeenschap zouden te goede komen.

Indien de echtgenoot zijn vrouw niet vrijwillig

dragen, luidt het laatste alinea van artikel 30: Dit ontvangstbewijs wordt genomen uit een stamboekje, waarvan het model wordt bepaald door den Minister van Financiën. DEZE KAN SLECHTS eischen dat op de stambladen en op de scheurbladen van het boekje worden vermeld het geheel bedrag van de eereelonen, commissielonen of bezoldigingen, alsmede de naam van hem die ze verschuldigd was.»

Het model van het stamboekje en dagboek wordt door den Minister van Financiën bepaald. Dit ministerieel uitvoeringsbesluit zal wel alle lezers tot Koningsgezindheid stemmen, want het is een zeer curieus experiment geworden. Hoe heeft de Minister zijne opdracht volvoerd? — Herlees goed, beste lezer, het parlementair mandaat. «Het MODEL van het DAGBOEK wordt door den Minister van Financiën bepaald.» Nog even herlezen a.u.b.

Hier is nu de tekst van het Ministerieel Besluit die ik zooals alle teksten die ik niet in de twee talen bij de hand heb slechts in het Fransch geven kan. Datum 25 April 1924. Hootding: Arrêté Ministériel d'exécution des articles 5 et 14 de la loi du 28 février 1924 réglementant le carnet à souches et le journal à tenir par les personnes exerçant des professions libérales et organisant le contrôle de leur imposition.

Art. 1. — Le carnet à souches et le journal prévus par l'article 5 de la loi du 28 février 1924 seront conformes aux modèles ci annexés et tenus selon les dispositions des articles 2 à 7 ci-après.

Art. 2. — Préalablement à tout usage, le journal visé à l'article 1 est soumis, pour être coté et parafé du contrôleur des contributions du ressort, qui y appose la mention suivante en première page: «le présent journal, qui sera utilisé par M. (noms, prénoms, profession et adresse) a été coté et parafé aujourd'hui (jour, mois, année) par le contrôleur soussigné» ((signature et cachet du Contrôleur)).

Art. 3. Doivent donner lieu à inscription au carnet ou au journal, toutes les recettes, y compris les provisions ou acomptes, effectuées à titre professionnel, sans distinguer si le montant en a été versé en espèce ou en nature, (sic) ou bien si elles font l'objet d'une compensation, d'un versement ou d'un virement au compte chèques postaux ou à un compte de dépôt dans un établissement financier.

Toutefois, dans cette dernière éventualité le reçu peut rester attaché à sa souche, à condition qu'il soit dûment annulé.

Art. 4. — Il est fait mention au journal du nom des clients ou de toute autre indication permettant de les identifier par référence soit à un répertoire, soit à un registre de comptes.

De même, la désignation des personnes ou des administrations publiques ou privées, auxquelles les déboursés sont payés, est portée dans la colonne aux observations.

A la condition de rappeler dans cette dernière colonne la catégorie à laquelle les recettes appartiennent, celles-ci pourront n'être inscrites que dans la colonne réservée au total.

Art. 5. — Les dépenses professionnelles à mentionner au journal s'entendent non seulement de celles qui sont corrélatives aux recettes inscrites, mais de tout frais qui grève l'exercice de la profession. Ceux-ci peuvent être indiqués globalement par mois ou par trimestre.

Art. 6. — Pour dégager la responsabilité des clients les quittances qui leur sont éventuellement délivrées sans être extraites du carnet à souches visé à l'article 1, doivent mentionner le numéro d'ordre de leur inscription au journal tenu en lieu et place du dit carnet.

Art. 7. — L'inspection du carnet à souches ou du journal AINSI QUE DES DOCUMENTS AUXQUELS CE DERNIER SE REFERE, ne pourra avoir lieu que par un fonctionnaire ayant le grade de contrôleur au moins et moyennant autorisation du Ministre des Finances.

Art. 8. — La tenue du carnet à souches ou du journal est obligatoire à partir du 1 juin prochain.

Les recettes effectuées pendant les cinq premiers mois de l'année sont reportées globalement au carnet de reçus ou au journal avant toute autre inscription à ces registres. Il est procédé de la même manière quant aux dépenses professionnelles de la dite période par les redevables qui tiennent le journal.»

(Artikels 9 en 14 betreffende de vorming der fiscale commissiën door artikel 14 der wet van 28 Februari 1924 voorgeschreven en die buiten ons gebied gaan).

Het parlement geeft aan den Minister opdracht om een model te bepalen voor het stamboek en het dagboek en daaraan voldoen artikels een, twee, vier en zes van het ministerieel besluit. Alle verdere artikels loopen buiten de opdracht en zijn zelfs uitdrukkelijk in strijd met de bewoording der wet.

Artikel 30 der wet zegt betreffende het stamboekje: «Dit ontvangstbewijs wordt genomen uit een stamboekje, waarvan het model wordt bepaald door den Minister van Financiën. Deze kan slechts eischen dat op de stambladen en op de scheurbladen van het boekje worden vermeld het geheel bedrag van de eereloo-

nen, commissielonen of bezoldigingen alsmede de naam van hem die ze verschuldigd was.» — Deze uitdrukkelijke beperking verhindert niet dat artikel 3 van het Ministerieel Besluit zegt: «Doivent donner lieu à inscription AU CARNET... TOUTES LES RECETTES, y compris les provisions ou acomptes, EFFECTUEES A TITRE PROFESSIONNEL, sans distinguer si le montant en a été versé en espèce ou en nature, ou bien si elles font l'objet d'une compensation, d'un versement ou d'un virement au compte chèques postaux ou à un compte de dépôt dans un établissement financier.»

Het ministerieel besluit heeft willen goedmaken het onverklaarbaar verschil der verplichte inschrijvingen in het stamboek en in het dagboek. In het eerste alleen eereelonen, in het tweede alle uitgaven en inkomsten. Artikel 3 van het Ministerieel Besluit stelt stamboek en dagboek gelijk voor de inkomsten, wat artikel 4 althans voor de uitgaven niet aandurfte. De wet verbiedt uitdrukkelijk aan den Minister van Financiën meer te eischen dan de inschrijving der eereelonen, commissielonen en bezoldigingen in het stamboekje. Artikel 3 kan dus niet vorderen dat alle ontvangsten in verband met het bedrijf en evenmin dat de provisies worden aangeteekend.

De inspectie van stamboek en dagboek door artikel 7 ingesteld is niet in de wet voorzien en kan door geen ministerieel Besluit opgelegd worden. Dit blijkt ten duidelijkste uit artikel 63 der gecoördonneerde wetten dat zegt: «De Minister van Financiën kan bovendien bevelen dat de boeken der belastingplichtigen, die HANDELAARS zijn, onderzocht worden door een ambtenaar die ten minste den graad van controleur heeft.» Daaruit volgt dat de Minister het onderzoek der boeken niet kan bevelen bij belastingplichtigen die geen handelaars zijn. Het artikel 7 van het Ministerieel Besluit is aldus niet alleen zonder opdracht en dus zonder macht verkondigd maar is uitdrukkelijk in tegenstrijd met artikel 63.

Er kan dus geen twijfel bestaan dat artikel 3 voor wat het stamboekje betreft en artikel 7 voor wat de inspectie betreft absoluut krachteloos zijn.

Is het wonderbaar dat dit Ministerieel Besluit in een zoo duidelijke onwettelijkheid werd gesteld, veel meer nochtans zal de lezer verrast zijn dat dit Ministerieel Besluit nagenoeg tien jaar van kracht kon blijven.

HOOFDSTUK TWEE. — Het zegelrecht op de kwijtschriften.

Het bedrag van het zegelrecht voor kwijtschriften is duidelijk voorgeschreven.

Schematisch is de tarifiering de volgende: kwijtingen van 1 tot 30 fr., vrij van zegel; kwijtingen van 30 tot 100 fr., 0,10 fr.; kwijtingen van 100 tot 25.000 fr., 0,20 fr.; daarboven, 10.— frank.

Dit bedrag is te vermeerderen met de opdecim, af te ronden na de berekening van het totaal bedrag op 0,10 fr. (artikel 1, wet van 2 Januari 1926).

De strafbepaling is even duidelijk (art. 2 der wet van 24 Oct. 1919).

Il est encouru (deze bewoording wijst duidelijk de fiscale boete aan) une amende égale à vingt fois le droit fraudé sans qu'elle puisse être inférieure à cent francs pour chaque acte ou écrit visé par l'art. 2 fait sur papier non revêtu du timbre prescrit à charge de:

1° toute personne qui a donné reçu, déchargé ou quittance,
2° toute personne qui a accepté le dit reçu, décharge ou quittance,
3° toute personne qui a encaissé ou accepté aux fins d'encaissement les dits actes ou écrits.

Dans les cas prévus au 2° le créancier et le débiteur sont solidairement tenus au paiement du droit éludé.

Les maîtres ou commettants sont solidairement tenus des amendes encourues par les préposés.

Nog aan te merken valt het Koninklijk Besluit van 10 Augustus 1923: «Est réputé non avenu l'emploi du timbre adhésif qui a été apposé tardivement ou sans l'accomplissement des formalités prescrites.»

Eenigszins moeilijker is het beantwoorden der vraag hoe of het zegel dient toegepast.

In de Codes Larcier in 1927 uitgegeven, vinden wij het artikel 16 van het Koninklijk Besluit van 10 Augustus 1923 vermeld als volgt: «Est effectuée de la manière indiquée ci-après, l'annulation des timbres adhésifs servant à acquitter:

II. Les droits de timbre signés ou non, destinés à faire preuve d'un reçu, d'une décharge ou d'une quittance de sommes.

§ I. SOUS RESERVE DE CE QUI EST DIT ARTICLES 1 ET 2 DE NOTRE ARRETE DU 16 MARS (1) ET DANS NOS ARRETES VI-SES A L'ART. 13 CI-DESSUS, les deux parties du timbre doivent rester adhérentes.»

Artikel 1 en 2 van het Koninklijk Besluit van 16 Mei 1924 voorziet nu voor kwijtingen van eereelonen de splitsing der zegels. Bij

(1) In het Staatsblad is geen Koninklijk Besluit te vinden van 16 Maart 1924. Het moet een drukfout zijn voor 16 Mei 1924. In de afkondiging in het Staatsblad is er trouwens een nieuwe drukfout daar de Fransche tekst een anderen datum draagt dan de Vlaamsche.

het eerste zicht kan gedacht worden dat op kracht van dit artikel de splitsing van het zegel voor kwijtingen van eereelonen verplichtend blijft. Dat is een dwaling.

Dit vloeit voort uit de verwarde lotgevalen van de taks op de kwijting van eereelonen. Gevestigd door de wet van 10 Augustus 1923 als gewoon zegelrecht, en aldus eenige jaren behandeld in de gemengde wetgeving over het zegel werd dit evenredig kwijtingsrecht in 1926 bepaald uit het gebied der gewone zegelrechten gelicht om te worden overgebracht naar dit der taksen met het zegelrecht gelijkgesteld. (Taxes assimilées au timbre) (artikel 27 der wet van 7 Juni 1926).

Van af dezen datum wordt dan ook de perceptie geregeld door het algemeene reglement der «Taxes assimilées au timbre».

Er bestaat nochtans geen twijfel dat heel de bijzondere uitvoeringsregeling voor de evenredige zegelrechten verdwenen is met de evenredigheid. Dit bewijzen wij bondig.

Toen het evenredig zegelrecht behoorde bij de gewone zegelrechten werd de splitsing van het zegel voorgeschreven door artikelen 1 en 2 van het Koninklijk Besluit van 16 Mei 1924. Dit Koninklijk Besluit werd echter uitdrukkelijk ingetrokken door artikel 68 van het Koninklijk Besluit van 15 Juli 1925 (1) dat reeds alle uitvoeringsmaatregelen voor de aan het zegel geassimileerde taksen voorschreef.

Dit Koninklijk Besluit van 15 Juli 1925 werd op zijn beurt ingetrokken door artikel 241 van het eerste: Règlement Général sur les taxes assimilées au timbre (Koninklijk Besluit van 3 Maart 1927), waarin artikels 207 tot 214 onder Titel VII de uitvoeringsmaatregelen aangeven voor het toepassen van het zegel op de kwijting der eereelonen. Dit algemeen reglement is ingedeeld evenals het Wetboek der taksen met het zegel gelijkgesteld waar de taks op de kwijting der eereelonen insgelijks Titel VII bekleedt.

De wet van 2 Juli 1930 die juist volledig Titel VII introk heeft aldus tevens een einde gesteld aan Titel VII van het uitvoeringsreglement.

Zooals wij merken zijn alle beschikkingen die het zegel op kwijtingen regelden toen het nog een gewoon zegelrecht was, ingetrokken zoodat dus met het verdwijnen van een evenredige taks op de kwijting van eereelonen, ook alle bijzondere voorschriften over het aanbrengen van het zegel verdwenen zijn. Met de evenredige taks is dus de splitsing verdwenen. Geen Koninklijk Besluit dat het voorschrijft is nog van kracht.

Het voorbehoud dat de Codes Edmond Picard vermeldt bij artikel 16 van het Koninklijk Besluit van 10 Augustus 1923 dient dus te verdwijnen. Dit is trouwens het geval in de vermelding der teksten door de Pandectes Belges opgegeven (Requette Traité des droits de timbres), insgelijks van 1927 bl. 47.

Niet alleen dient het gewoon bedrag van het zegelrecht op kwijtingen toegepast, maar het zegel dient gebruikt te worden zooals voor een gewone kwijting. Uit zijn verblijf op het front der met het zegel geassimileerde taksen heeft de kwijting op eereelonen geen frontstrepen noch lidteekens behouden.

Notaris Prosper THUYSBAERT.

(1) De editie der Codes Edmond Picard is dus in elke geval in 1927 onjuist.

Wetgeving

WETSVOORSTEL
TOT DE TIJDELIJKE HERZIENING VAN DE
LANDPACHTEN EN DE PACHTPRIJZEN

TOELICHTING

Mevrouw, Mijne Heeren,
De wet van 7 Maart 1929 moest, ten behoeve van de pachters, een merklijke verbetering aanbrengen in de bestaande pachtwetgeving.

Ze heeft in een sterke mate de pachters onttrokken aan de willekeur van de eigenaars. Hun werd de noodige tijd verzekerd tot de degelijke exploitatie der gehuurde goederen en vooral gezorgd dat, dank zij een langdurigen opzeg, de broodroof niet meer mogelijk bleek.

Door toedoen van de thans heerschende landbouwcrisis, is deze wet die tot bescherming van de pachters werd uitgevaardigd, te hunnen nadeele uitgevallen. Vele nieuwe overeenkomsten zijn afgesloten en hooge pacht prijzen werden vastgesteld.

Deze contracten aangegaan in de vette landbouwjaren, blijken nu noodlottig. De landbouwer kan niet meer betalen. Vele landbouwproducten zijn waardeloos, andere niet meer het minst renderend, ook de veekweek die tot vóór een jaar zeer winstgevend was, veroorzaakt nu groote verliezen.

Onze landbouwers zijn overmand. Het gaat werkelijk om een uitzonderlijk geval van heilkracht. Indien er geen onmiddellijke en krachtige hulpmiddelen worden aangewend, is de landbouw, die krachtige levensader van ons volk, met totalen ondergang bedreigd.

Wet spreekt men van protectionistische maatregelen, van bescherming van de tarwe, of de hoppe, of de boter. Maar wat zal men dan vinden voor de landbouwers die geen tarwe verbouwen of wier boter voortbrengst enkel een bijkomende broodwinning vormt? Wat gebeurt er dan voor de aardappelen, voor de suikerrijen, voor het vlas, voor de tabak, voor het slachtvee?

De wetgever zal alle landbouwproducten beschermen — wat onmogelijk blijkt en niemand durft voorstaan — ofwel vele landbouwers aan hun lot overlaten en enkelen bevoordeelen.

Het protectionisme brengt ook de duurtte van het leven mede. Niet alleen de werklieden die reeds zoo zwaar gebukt gaan onder de huidige economische crisis, zullen daarvan het slachtoffer zijn. Maar zelfs de landbouwers voor wie deze beschermende maatregelen worden ingevoerd, zullen er onder lijden. Ze zullen met de ene hand uitgeven wat ze meer ontvangen met de andere.

Er moet dus een nieuwe weg gezocht worden. Ons inziens, ligt de redding enkel in een tijdelijke wijziging van de pachtwet, waardoor de landbouwers de kans krijgen aan een zoo bezwarende pacht een einde te maken of, indien zij het verkiezen, een vermindering krijgen van de te hoog gestelde pacht prijzen.

Het ligt in de bedoeling van de voorstellers, deze prijzen aan te passen aan de huidige voortbrengstvoorwaarden.

Daartoe werd voorzien een Kamer tot vaststelling dezer vermindering, bestaande uit landbouwers-eigenaars en landvrouwers-pachters die, onder leiding van den Vrederechter, de huidige toestanden kunnen nagaan, de voortbrengst onderzoeken en met kennis van zaken den pacht prijs vaststellen.

Waar de eigenaar een vermindering van pacht prijs moet toestaan, is het billijk hem in dezelfde mate van de grondlasten te ontslaan. De huidige grondlasten zijn berekend volgens de huurwaarde van de goederen. Waar deze huurwaarde vermindert, moeten de grondlasten volgen.

Wij voorzien tevens een eventuele vermindering of schorsing der grondlasten ten voordeele van de landbouwers-eigenaars. De Kamer voorzien in artikel 2, zal daarover beslissen.

Zeker is het ongewoon aan dergelijke organismen toe te laten beslissingen te vellen, die het ministerie van financiën raken. Toch lijkt het ons het eenig middel om hulp te brengen aan de landbouwers-eigenaars die onder de huidige crisis even fel gebukt gaan en evenveel recht hebben op steun en bijstand.

Tevens moeten we laten opmerken, dat de grondlasten op de huurwaarde berekend worden. Voor den eigenaar die zijn goederen verhuurt en een vermindering van pacht prijs moet ondergaan, wordt in de mate van de vermindering der huurwaarde, een vermindering der grondlasten toegekend. Waarom zou hetzelfde niet gebeuren voor den landbouwer-eigenaar? Wie kan beter oordeelen over de waarde der landbouwproducten, over de mogelijke opbrengst, over de huurwaarde dan deze Kamer die uit beroepsmeden bestaat?

Moge deze tijdelijke wijziging aan onze beproefde landbouwers eenige redding brengen.

L. VANOPDENBOSCH.

WETSVOORSTEL

Eerste Artikel

In strijd met de bepalingen van artikel 6, alinea 2 der wet van 7 Maart 1929, wordt, gedurende een termijn van drie jaar, in te gaan van af den dag van het bekendmaken dezer wet in het Staatsblad, aan den huurder van een landgoed, het recht verleend aan de in voege zijnde pacht van dit goed te verzaaken, mits een voorafgaandelijk opzeg van drie maanden.

Art. 2.

Gedurende denzelfden termijn van drie jaar, kan de huurder die zulks verkiest, vragen om vermindering van den pacht prijs. Daartoe zal hij zich wenden, per aangeteekend schrijven, tot een Kamer, bestaande uit een voorzitter, den Vrederechter van het kanton en vier bijzitters voor de helft landbouwers-eigenaars en voor de helft landbouwers-pachters, benoemd door den Minister van Landbouw.

Art. 3.

De eigenaar van een landgoed waarvoor vermindering van pacht prijs is verleend, zal in dezelfde mate en van rechtswege ontslagen worden van de betaling der grondlasten.

Art. 4.

De landbouwer-eigenaar kan geheel of gedeeltelijk ontslagen worden van het betalen zijner grondlasten, volgens de beslissing der Kamer voorzien in artikel 2.

L. VANOPDENBOSCH.

J. LEURIDAN.

Em. BUTAYE.

Balieleven

VLAAMSCHE CONFERENTIE DER BALIE VAN ANTWERPEN

Volgend rondschriven werd aan de leden der conferentie gezonden:

Waarde Confrater,

Het Bestuur der Vlaamsche Conferentie heeft het genoegen U uit te nodigen op het

STAGISTEN-SOUPER

op Woensdag, 15 dezer, ten 8 ure 's avonds, in de feestzaal «Van Hellemont», Van Eycklei.

Van af heden kunnen de inschrijvingen worden genomen bij het bestuur of bij M. Decuyper. De Stagisten worden allen verwacht: Voor hen is de toetreding «pro Deo». Ze worden niettemin verzocht hun namen op te geven.

De confraters met minder dan 10 jaren praktijk betalen 30 frank en de overigen 60 frank. Het bestuur rekent op algemeene toetreding.

HET BESTUUR